NARRATIVE STRUCTURES IN THE EARLY ROMANIAN NOVEL

Alina Maria TISOAICĂ
University of Piteşti

Abstract: *Dimitrie Bolintineanu, alongside of the writers of his time, represents the generation concerned with the modernization of the belletristic style based upon the use of formal devices of narrative expression. Starting from the definition of the narrative, this paper will analyse the role of the narrative situation components : time, person, modality and the compositional formula used by D. Bolintineanu in his novel,* Manoil*, which is considered to be the only epistolary novel of the forty-eighties.*

Key words: *narration, epistolary novel, narrative situation.*

Romanian narrative prose of the 19th century is based on a wide range of translations, especially from French literature, which imposed certain narrative formulas. The first forms of modern narrative text, whether short stories or novels, often use the indirect narrative style and less the direct style, which appears in the first person narrations as in writings of memoirs, autobiographies or epistolary novels. The writers of 1848 were active in modernizing the belletristic style, using formal, but complicated processes of narrative expression.

One of the outstanding representatives of the forty-eighties generation in the development of the Romanian prose is Dimitrie Bolintineanu. He wrote the epistolary novel, *Manoil* (1955), which by its compositional structure and lyrical-sentimental substance adapted to Romanian literature the novel practised in the pre-romantic era, Bolintineanu's model being Goethe's epistolary novel, *The Sorrows of Young Werther*, that the Romanian writer knew either from the translation made by Gabriel Munteanu in 1842 or from one of the French versions.

Unlike the first novel, in the second novel, *Elena* (1962), the third person narrative form is used. The same narrative technique is used in the third novel, *Doritorii nebuni* (1964), which many of the editors or literary historians have ignored.

Bolintineanu's novels and autobiographical notes fall in the tradition of modern narration, the writer taking into account the specific characteristics of the narratives. The study of the narration examines two major elements: the story and the storyteller, so that "the narrative is typically a retelling of distant things in terms of time and space: the present storyteller, apparently approached the addressee (whether reader or listener) and beyond, more remote, is the story and its subject." (TOOLAN, 2008: 28).

But besides the story and the storyteller, the narrative always involves an addressee. Two basic plans can also be mentioned: the author's plan or the narrator's plan, who recounts using indirect style and the characters' plan, which inserts into the text the direct style. There are three specific components of the narrative situation: time, person and mode or modality.

Time as an essential element of the narrative can be analyzed both as the time of events, of the real or fictious history and also as narrative time, the time of the story

BDD-A5844 © 2010 Universitatea din Piteşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:57:01 UTC)

itself. Regarding the analysis from a temporal perspective of the narrative text, it corresponds to three values of the narrative time: order, duration and frequency.

In a narrative text *temporal order* can be expressed either by analepsis, which is a subsequent evocation of a past event, or by prolepsis, an anticipated narrative, which means that the story is told in advance of a subsequent event. Prolepsis and analepsis are known as anachronies.

Analepsis is generally more frequently used than prolepsis. An example of analepsis may be the beginning of the novel *Elena*: "Sunt trei ani, era în Bucureşti o fată, o minune, o perfecțiune sub toate raporturile. Junie, frumusețe, spirit, creştere, simtimente delicate, toate le poseda în puntul cel mai înalt; în fine, era una din acele ființe rari, unici poate, ce Dumnezeu din timp în timp face să nască în unele societăți degenerate, ca şi cum ar voi ca oamenii să-şi aducă aminte că nu i-a părăsit." (BOLINTINEANU, 1984: 117).

Prolepsis also appears in Bolintineanu's novels. Here is, for example, the end of the novel *Manoil*: "Manoil este însurat. Zoe îl iubeşte. Ei trăiesc la țară. Nu poți să-ți închipuieşti ce schimbare!... şi mai ales câtă fericire este în familia asta! Duduca trăieşte cu dânşii. Domnul N. Colescu vine de şede la ei ca la copiii săi; el o să le lesă toată averea lui după moarte. Stănică este vătav la moşia lui Manoil; el nu e mai mult rob; el e liber şi însurat cu Ana." (BOLINTINEANU, 1984: 112).

The *duration* of a text is based on temporal duality between the time of the recounted story and the narrative time. What is specific to the narration is that a period of several years can be rendered in a few phrases in the text as it appears in the following fragment: "Mai venea unul, un bădăran înavuțit şi boierit, un om de 60 de ani, cu părul siv. Acesta începuse cariera sa ca băiat în casă la un boier mare, mergea dupe caleaşcă şi ducea ciubucul boierului. Dupe un serviciu de mai mulți ani, fuse numit copist la o cancelarie, unde, prin protecțiunea stăpânului său, în câțiva ani ajunse în cele mai înalte fonctiuni şi îşi făcu o avere în moşii de optsprezece mii galbeni venit pe an. Acest om are facultatea excepțională de a deveni instrumânt răufăcător. Viața lui politică şi socială este un şir de trădări, de intrigi, de laşități, de abuzuri." (BOLINTINEANU, 1984: 119).

But the duration of a text implies a narrative speed, too, which gives the text a certain rhythm. Narrative speed was defined as a "relationship between a *length of time*, that of the history, measured in seconds, minutes, hours, days, months and years, and an *extension*, that of the text, measured in lines and pages." (MANCAS, 2005: 53). Thus, in terms of duration, narration may take the form of an isochrony that "implies an ideal, perfect concordance between the two «times» which never coincide in the narrative practice" (MANCAS, 2005: 53), since, for example, the action in the novel *Elena* takes place in 1859, and it was published in 1862; or the narration may take the form of an anisochrony, a proceeding built on a lack of consistency between the two times: the time of events and the narrative time. Certain narrative techniques used in the text, such as: pause, summary, ellipsis, extension or digressions, procedures which most of the time occur in the author's plan, marking his or her presence in the text, are also explained by anisochrony.

Frequency, another component which belongs to the narrative time, renders in the narration the report of repetition, which means that an event may be told once in the structure of the text or it may be resumed and even rendered from different perspectives as it is the case of the epistolary novel, *Manoil*.

Another important element of the narrative situation is *the person*, which represents a transposition of the respective grammatical category. Depending on the

BDD-A5844 © 2010 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:57:01 UTC)

personal characteristic of the narrations, texts were classified in *heterodiegetic* texts, in which the story is in the third person as in the case of the novels *Elena* and *Doritorii nebuni* and *homodiegetic* texts (see G. GENETTE, 1972: 252 M. MANCAS, 2005: 54, J. LINTVELT, 1981: 66-67), in which the first person narration is used as in the epistolary novel, *Manoil*. Regarding the second person, this marks the characters' plan.

An element that derives largely from the category of the person is *the voice*, which poses the problem of identifying the author and the narrator, also establishing the relationship between the character and the narrator. However, it was noted that although the author and the narrator seem to be identical in a narration, the latter is no more than a figure which belongs to the literary text and that, in fact, the narrator becomes a character himself: "at first sight the narrator seems identical to the author. Looking more closely, one can notice, however, that almost always the author's personality differs in a characteristic manner from the narrator's figure. He knows less, sometimes more than you might expect from the author, he confesses, at times, opinions that are not necessarily of the author's. The narrator is thus an independent figure, created by the author as the characters of the novel." (LINTVELT, 1981: 33-34).

Not the same problem is posed in the case of the epistolary novel, a type of first person narrative, which involves different narrators, that is the authors of the letters. In Dimitrie Bolintineanu's epistolary novel, Manoil is both the narrator and a character: "Nu trebuie să ne osândim repede. Zoe a venit să mă vadă. Abia intră în camera mea şi mi se aruncă în braţe plângând.

- Manoile! toţi te părăsesc! în famila noastră nime nu vra să mai audă de tine vorbind; numai unchiul meu îţi ţine parte. În lume, femeile, mai generoase decât bărbaţii, au luat partida ta; dar eu sunt sigură despre inocenţa ta!...Eu, Manoile, sunt încredinţată că nu eşti culpabil... eşti jucăria unei intrigi infame... Ah, ce necaz am avut până să viu aice!..." (BOLINTINEANU, 1984: 105).

The epistolary novel is part of the homodiegetic narratives which are characterized by: homodiegetic narrator, the impossibility of omniscience, the impossibility of omnipresence, but it also includes some features of the heterodiegetic text present in various letters.

A feature specific to the epistolary novel is the presence of the monologue, a form of the direct style that inserts into the text the character's plan. In his novel, *Manoil*, Bolintineanu uses more the interior monologue that represents a special form of direct addressing. In homodiegetic narratives, the interior monologue is in a previous and following context of first person, as seen in: "Camera asta îmi aduse nişte suvenire dureroase. Colo este fereastra ce dă asupra grădinei; grădina era odată verde şi înflorită; astăzi, uscată şi tăcută!... Femeia ce domnea în locurile aceste doarme în sânul pământului. «Sărmană Smărăndiţă! nu te voi mai videa niciodată!...în deşert ascult cu luare-aminte ca să aud paşii Mărioarei prin grădină!...nimic, nicio frunză nu se mişcă!... Colo este încă patul meu, pe care l-am udat de multe ori cu lacrămi... dar eu sunt astăzi schimbat!...» Mă înfundai în asemine gândiri şi lacrămile îmi veniră în ochi... «Slăbiciune!» îmi zisei, şi sunai să-mi aducă o butelcă de vin de Drăgăşani, ca să gonesc impresiile cele dureroase." (BOLINTINEANU, 1984: 67-68).

Instead, in a heterodiegetic narrative, such as in the novel *Elena*, the interior monologue is in the first person, but in a previous context of third person: "Abia se înturnă în ţară şi gândul său fuse să facă o nouă călătorie. «Curios lucru! îşi zise el în acea seară. Dacă în loc să iau din nou lumea în cap, rămâneam aici, mă însuram?... Această fată este tot ce mi se cuvine, tânără, frumoasă, spirituală. E săracă; dar eu sunt bogat... apoi anii trec, se adaogă; gusturile au să se schimbe... cu vârsta vin trebuinţele

BDD-A5844 © 2010 Universitatea din Piteşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:57:01 UTC)

unei vieţuiri liniştite; din boale, trebuinţele unei fiinţe care să vegheze asupră-mi; vine în final trebuinţa de a avea o companie... Negreşit, măritagiul cată să aibă mulţumirile lui, de timp ce toată lumea se supune legilor sale; trebuie să fie o mare fericire a vedea împrejuru-ţi copilaşii jucându-se!...»“ (BOLINTINEANU, 1984: 133).

In a third person narration, the author also has the opportunity to interfere directly, using the monologue in a rhetoric manner as it appears in the following passage from the novel *Elena*: “Ce mai este de un neam care a perdut credinţele în sine? care nu dă un singur om capabil să facă un sacrificiu pentru dânsul?... care roşeşte la ideea de a fi neatârnat şi tremură la ideea sacrificelor spre a ajunge la libertate?... Este un fapt trist, dureros!” (BOLINTINEANU, 1984: 286).

D. Bolintineanu alongside C. Negruzzi or N. Filimon uses a mixed compositional form of rendering the reflective function of language and that is free indirect style, used both in homodiegetic narratives and in heterodiegetic ones: “Această barcarolă pătrunse inima Elenei. Ea simţea o presiune dulce şi dureroasă asupra spiritului ei. Era poate un presimţimânt de dureri ce o aşteptau în viaţă? era regretul dulce al fericirilor ce nu putuse să guste?... umbra ascunse ochilor străini lacrimile sale ce îi înroură faţa.” (BOLINTINEANU, 1984: 210).

The function that several tenses realize is subordinate to the narrative modalities of construction of the 19th century, too. Among these tenses, the most commonly used are: imperfect, simple perfect, past perfect, present and future tense. *The imperfect* can be used independently, expressing the constant time of the narration: “ Aceşti oaspeţi *erau* mai mulţi tineri, amici şi cunoscuţi ai Elescului, luaţi din toate clasele societăţii. Damele *erau* dintre ţinutele cele mai tinere, mai frumoase şi mai puţin răspândite în lume. Un piano, o harpe, viori *formau* instrumentele ce *trebuiau* să joace; şease bărbaţi şi şease femei, exersate de trei zile asupra ariilor şi cântecelor date de Alexandru, *erau* destinaţi să le execute anume.” (BOLINTINEANU, 1984: 274), or it (the imperfect) can be used in alternation with simple perfect as it appears in: “*Era* două oare după miezul nopţii. Alexandru *încercă* să doarmă, în deşert; *trecu* o noapte teribilă. A doua zi îl *prinse* frigurile. Doctorul *veghea* lângă dânsul tot timpul cât *avu* delir, în delirul său el *vorbea* de Elena, de Ranu; *spuse* prin fraze întrerupte o parte din scandalul de la Făneşti.” (BOLINTINEANU, 1984: 245).

But the pair *imperfect / simple perfect* can be used with past perfect,too, the latter introducing in the context “a plan which is anterior to the initial moment of the narration” (MANCAŞ, 2005: 81) as it is seen in the passage: “Toate aceste obiecte preţioase *veneau* de la părinţii săi. Elescu le *păstrase* poate chiar prin lipsa lui de mulţi ani din ţară. Cina *fuse* splendidă, bucatele, vinurile şi fructele cele mai rari *încântară* pe oaspeţi. Nu vom întârzia la cină; oaspeţii se *urcară* în salon şi în patru camere ce *comunicau* cu salonul.” (BOLINTINEANU, 1984: 274).

Past perfect is the tense that Bolintineanu and the other representatives of the early Romanian prose used to introduce the narrative text. Thus, in the novel *Elena*, past perfect is repeated at the beginning of several chapters, as for example: chapter XI: “Trecuse o lună de la plecarea lui Alexandru. În acel timp el scrisese Elenei un bilet de mulţumire. După ce îi mulţumea, se scuza pentru că nu putuse să se înturne.” (BOLINTINEANU, 1984: 175), chapter XXI: “Locaşul de la Făneşti devenise trist. Singurile locuitoare ale acestii case era Elena şi Caterina” (BOLINTINEANU, 1984: 252), chapter XXV: “Elescu era la Bucureşti. El chemase pe Georges şi-i comunicase toate câte erau să se petreacă la Făneşti. El ştiu atât de bine să pledeze cauza Elenei, încât atrase pe Georges în ideile sale de a o răzbuna.” (BOLINTINEANU, 1984: 271).

BDD-A5844 © 2010 Universitatea din Piteşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:57:01 UTC)

In comparison with the perfect forms specific to the narration, the present is the tense used in the characters' narrative plan. Alongside the future, the present is used mostly in dialogue:

"- Dar pentru ce, Manoile?

- Viața... viața mă *apasă*!

- Să luăm lucrurile cum *sunt*, răspunse Smărăndița. Să nu pierdem din vedere că acel ce ne-a dat viață nu ne era cu nimică dator. Lumea *poate* să fie mai rea decât *credem* noi; dar asta *nu este* un cuvânt ca să ne perdem curagiul şi să chemăm moartea!... câte lucruri bune ne *rămâne* a face!... şi câte lucruri bune ne *sunt* iară, ca să ne mângâie de cele rău. Manoile, *eşti* nedrept şi *insulți* providența când te *plângi* astfel despre viață!" (BOLINTINEANU, 1984: 53).

Dimitrie Bolintineanu's merit is that of having dealt with the novel and especially that of having written the first epistolary novel in the Romanian literature, thus becoming a true pioneer.

BIBLIOGRAPHY

Bolintineanu, D., *Opere V*, Bucureşti, Editura Minerva, 1984

Ionescu-Ruxăndoiu, L., *Narațiune şi dialog în proza românească*, Bucureşti, Editura Academiei, 1991

Lintvelt, J., *Încercare de tipologie narativă. Punctul de vedere*, Bucureşti, Editura Univers, 1994

Mancaş, M., „Structura narației în perioada romantică", în Mancaş (ed.), *Structuri tematice şi retorico-stilistice în romantismul românesc*, Editura Academiei, 1976

Mancaş, M., *Limbajul artistic românesc modern. Schiță de evoluție*, Bucureşti, Editura Universității din Bucureşti, 2005

Toolan, M., *Narațiunea. Introducere lingvistică*, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2008.

BDD-A5844 © 2010 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:57:01 UTC)